

VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

Tietoa päätöksentekoon: tilaisuuden avaus 2.4.2014

Valtiosihteeri Olli-Pekka Heinonen

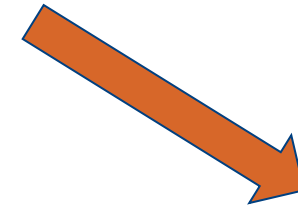
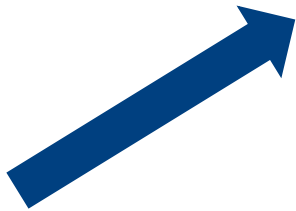

Oppiva päätöksenteko ja toimeenpano

Yhteinen agenda

Strategiset integraatioprosessit

- Hallitusohjelma
- Ohjauspolitiikka
- Strategiahierarkia
- Sitouttaminen (miksi, yhteinen kieli)
- Strategia ja budjetointi linjassa
- Riskienhallinta

Yhteinen tieto

Tietoprosessit

- TULA
- Tilannekuva
- Vaikutusarviointit
- Ennakointi- ja tulevaisuustyö
- Kansallinen palveluarkkitehtuuri

Yhteinen toiminta

Toimintaprosessit

- Yhteiset tulostavoitteet
- Ohjausosaaminen
- Innovatiivisuus (miten)
- Mitä rahoilla saadaan aikaan?

Tutkimuslaitosten ja rahoituksen uudistaminen – periaatepäätöksen lähtökohta ja tavoitteet

Lähtökohta:

- yhteiskunnallisten ongelmien ratkaisut edellyttävät kokonaisvaltaisempaa näkemystä ja monialaisempia ja toimivampia ratkaisuja kuin aiempi sektorilähtöinen malli on kyennyt tuottamaan – käytäntöjen on tuettava vuorovaikutteisuutta, ratkaisulähtöisyyttä ja parhaan tiedon ja vahvimman argumentin saamista päätöksenteon käyttöön

Tähän vastaamiseksi tutkimuslaitos- ja rahoitusuudistus (TULA) pyrkii seuraaviin tavoitteisiin:

- vahvistaa monitieteistä, korkeatasoista ja yhteiskunnan kannalta merkityksellistä tutkimusta,
- vapauttaa resursseja tutkimuksen tukipalveluista ja kiinteistä rakenteista tutkimustoimintaan,
- muodostaa tutkimuslaitoksista aihepiireittäin nykyistä suurempia ja vahvempia kokonaisuuksia sekä
- lisätä yhteistyötä tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen välillä

Tietoa päätöksentekoon – millä keinoin?

VN:n päätöksentekoa tukeva selvitys- ja tutkimustoiminta

- **Vahvistaa** tietoon perustuvaa toimintapolitiikkaa ja strategista kokonaisnäkemystä.
- **Edistää** tiedon käyttöä päätöksenteossa (tiedolla johtaminen).
- **Lisää valtioneuvoston ja sen ministeriöiden tiedontuotannon** selkeyttä, avoimuutta, läpinäkyvyyttä ja suunnitelmallisuutta.

Strateginen tutkimus

- **Palvelee yhteiskunta-politiikkaa** ja yhteiskunnan toimintojen kehittämistä tuottamalla ongelmakeskeistä, pitkäjänteistä ja ohjelmamuotoista tutkimusta.
- **Tunnistaa yhteiskunnallisia haasteita** ja ”pirullisia ongelmia”, joissa tarvitaan tulevaisuudessa uusia **ratkaisuja** ja etsii ratkaisuja tällaisiin merkittäviin yhteiskunnan haasteisiin.

Molemmat osaltaan luovat uudenlaista toimintamallia, jossa korostuvat tiedon tuottajien ja käyttäjien jatkuva vuoropuhelu yli hallinnonala-, tieteenala- ja organisaatorajojen.

Uudet päätöksentekoa tukevat strategisen tutkimuksen rahoitusvälineet

Valtioneuvoston päätöksentekoa tukeva tutkimus-, ennakointi-, arviointi- ja selvitystoiminta

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan rahoitusväline:

- **Rahoittaa** selvityksiä, joilla vastataan ministeriöiden yhdessä tunnistamiin päätöksenteon lyhyen aikajänteen tietotarpeisiin
- **Rahoituskriteerit:** kysyntälähtöisyys, osuvuus, laatu, laaja-alaisuus ja vaikuttavuus.
- **v. 2014 käytettävissä 5 M€, 2015 7,5 M€ ja 2016 12,5 M€ sitomattomia varoja**
- **Ohjataan** suunnitelmalla, jonka valmistelusta vastaa VNK:n johdolla TEA-työryhmä. Suunnitelman vahvistaa VN yleisistunto.

Strateginen tutkimus

Strategisen tutkimuksen rahoitusväline:

- **Rahoittaa** pitkäjänteistä ja ohjelmamuotoista tutkimusta, joka etsii ratkaisuja merkittäviin yhteiskunnan haasteisiin.
- **Mahdollistaa** tutkimuksen suuntaamisen tutkimuksen katvealueille ja niille tutkimuksen osa-alueille, joilla ei ole tutkimuslaitostoimintaa.
- **Rahoituskriteerit:** yhteiskunnallinen relevanssi, vaikuttavuus ja tieteellinen laatu
- **v. 2015 käytettävissä n. 64 miljoonaa euroa**
- Valtioneuvosto asettaa OKM:n esityksestä **strategisen tutkimuksen neuvoston , joka sijoitetaan Suomen Akatemian yhteyteen**
  - Itsenäinen ja riippumaton
  - Tekee aloitteen keskeisimmistä teema-alueista ja painopisteistä, jotka VN yleisistunto määrittää
  - VN-päätös valmistellaan VNK:n koordinoimana yhteistoiminnassa eri ministeriöiden kanssa, tutkimustoimijoita ja TIN:oa kuullen.

Joitakin kysymyksiä päivän keskusteluun

- Miten tietoon perustuvan päätöksenteon ideaalia sovelletaan meillä ja muualla?
- Miten toimivia kansallisia ja kansainvälisiä käytäntöjä saataisiin laajemmin hyödynnettäväksi?
- Mitä Suomen tulisi ottaa opiksi muualta?
- Kenen toimesta / kenen ehdoilla / millä tavoin / millä mekanismeilla tietoa päätöksentekoon välitetään? Miten sovitetaan yhteen arvovalinnat ja tietopohja?
- Kuka määrittelee tiedonintressin, tutkimuskysymykset, käyttötarpeet ja tilaukset?
- Mikä toimintakulttuurissamme tukee tai estää tiedon hyödyntämistä päätöksenteossa?
- Millaisilla käytännöillä saataisiin tehokkaammin tietoa päätöksenteossa hyödynnettäväksi?
- Millaisia verkostoja tarvitaan? Miten hyödynnetään olemassa olevia verkostoja?

